

lab_6 - Instrukcja do ćwiczenia

Teoria:

Celem zadania jest wczytanie danych (ciągu znaków) z pliku **stdin** (klawiatury), wyświetlenie oryginalnych danych a następnie przetworzenie danych zgodnie z pewną regułą. Znaki przetwarzane są kolejno w pętli zbudowanej w oparciu o instrukcję **LOOP** (liczba znaków jest znana z góry), a po przetworzeniu wszystkich znaków są one ponownie wyświetlane (w zmodyfikowanej formie) i program kończy swoje działanie. Przetwarzany znak znajduje się w rejestrze **%al** – instrukcja **LODSB** przenosi znak z pamięci (buforu danych) do tego rejestru, zaś zapis znaku (po ewentualnej modyfikacji) dokonywany jest przy pomocy instrukcji **STOSB**. W czasie ćwiczenia zastosowanych zostanie kilka prostych reguł: zamiana małych liter na wielkie, wielkich na małe, zmiana wielkości litery i zastępowanie cyfr określonym znakiem.

Program bazuje w znacznej części na zawartości pliku **lab_5b**, więc celowe jest wcześniejsze wykonanie ćwiczenia **lab_5**. Wykorzystanie jako źródła danych pliku **stdin** (klawiatury) w połączeniu ze zwiększeniem rozmiaru bufora na dane do **1024** bajtów, praktycznie eliminuje problem „przepelnienia” bufora (i pojawienia się komunikatu „File too big!”).

Główna pętla programu ma następującą postać:

```
CLD          # (Clear Direction Flag) DF=0
next:
    LODSB     # %al = MEM[ %rsi ]; %rsi++;
    ...
    ewentualna modyfikacja %al
    ...
    STOSB     # MEM[ %rdi ] = %al; %rdi++;
    LOOP next
```

Zastosowanie instrukcji **LODSB** i **STOSB** pozwala skupić uwagę na przetwarzaniu danych poprzez ukrycie szczegółów związanych z transferem danych z i do pamięci. Należy pamiętać, aby przed pętlą nadać odpowiednie wartości rejestrom: **%rcx** (liczba znaków do przetworzenia), **%rsi** (wskaźnik (adres) źródłowy – wykorzystywany przy odczycie) oraz **%rdi** (wskaźnik (adres) docelowy – wykorzystywany przy zapisie). W programie znaki po przetworzeniu są zapisywane w tym samym miejscu gdzie były wcześniej, więc przed pętlą **%rdi == %rsi**.

Praktyka (lab_6.s):

Kod:

- **program główny lab_6**
 - wyświetlenie komunikatu „String:”
 - odczyt danych
 - wyświetlenie komunikatu „Before:”
 - wyświetlenie wczytanych danych
 - pętla przetwarzania danych
 - wyświetlenie komunikatu „After:”
 - wyświetlenie przetworzonych danych
 - wyświetlenie komunikatu „File too big!” (o ile faktycznie wystąpił)
 - wyświetlenie komunikatu „File error!” (o ile faktycznie wystąpił)
 - zakończenie działania programu

Testowanie:

Na etapie testowania programu (sprawdzania poprawności realizacji reguł przetwarzania) należy pamiętać o umieszczaniu wśród wprowadzanych znaków takich, które pozwolą dokładnie zweryfikować działanie. Przykładowo – jeśli modyfikowane mają być wyłącznie znaki stanowiące spójny podzbiór (przedział), to wśród danych powinny pojawić się znaki spoza przedziału, z wnętrza przedziału i wartości brzegowe (granice przedziału) – najlepiej z obu stron granicy.

Grupy znaków (podział ze względu na wartości kodów ASCII):

```
spacja
!"#$%&'()*+,-./
0123456789
:;<=>?@
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
[\]^_`
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
{|}~
```

Działania:

1. C (Compile) – polecenie: **as -o lab_6.o lab_6.s**
2. L (Link) – polecenie: **ld -o lab_6 lab_6.o**
3. Linker sygnalizuje brak symboli „**stdin**”, „**stdout**”, „**stderr**” i „**aftlen**”.
4. Dodajemy w kodzie źródłowym definicje:

```
.equ stdin, 0
.equ stdout, 1
.equ stderr, 2
```

5. Ostatni symbol (etykietę) poprawiamy na „**aftlen**”.

6. CLR (Compile, Link, Run) – polecenie: **./lab_6**

7. Pojawiają się jednocześnie różne komunikaty oraz trochę „śmieci”. Problem polega na niewłaściwym użyciu zmiennych, które przechowują informacje o długościach poszczególnych napisów – chodzi o symbole: **promptlen**, **bufsize**, **b_read**, **bflen**, **aftlen**, **toolen** i **errlen**.

`$variable` – adres zmiennej

`variable` – wartość zmiennej

8. Usuwanie \$ przy powyższych symbolach (głównie w instrukcjach **MOV ..., %rdx**, ale nie tylko!) bo chcemy uzyskać odwołania do wartości zmiennych, a nie ich adresów.

9. CLR

10. Pojawia się komunikat „String:”.

11. Wprowadzamy dowolny łańcuch znaków – np. „Ala ma kota” – i naciskamy klawisz **Enter**.

12. Efekt działania programu powinien być mniej więcej taki:

```
buba@buba-pc:~/asm/16$ ./lab_6
String: Ala ma kota
Before:
Ala ma kota
After:
Ala ma kota
buba@buba-pc:~/asm/16$
```

13. Istniejące instrukcje **CMP** (w głównej pętli) w połączeniu z instrukcjami skoków warunkowych (**JB**, **JA**) dokonują selekcji znaków będących małymi literami. Wykorzystujemy to do zamiany małych liter na wielkie.

14. Kody małych liter są większe od kodów odpowiadających im wielkich liter o **32**, więc w miejsce instrukcji która nie dała widocznych efektów (**OR \$0x20, %al**), wstawiamy instrukcję **SUB \$32, %al**.

15. CLR

16. Małe litery powinny zostać zamienione na ich wielkie odpowiedniki.

17. Ponieważ we wszystkich kodach małych liter bit nr **5** (**0** – najmniej znaczący bit, **7** – najbardziej znaczący) ma wartość **1**, a w kodach wielkich liter ten sam bit ma wartość **0**, to możliwe jest użycie operacji logicznej (zmieniającej stan bitu) zamiast operacji arytmetycznej. Potrzebną operacją jest iloczyn logiczny z wartością, która zmieni bit nr **5** na **0** i nie zmieni stanu pozostałych bitów czyli **1101 1111 = 0xDF**.

18. Zastępujemy instrukcję odejmowania instrukcją **AND \$0xDF, %al**.

19. CLR

20. Małe litery powinny zostać ponownie zamienione na ich wielkie odpowiedniki.

21. Aby program zamieniał wielkie litery na małe, konieczne są drobne modyfikacje kodu – zmieniamy granice wybieranego przedziału (instrukcje **CMP** – zamiast **'a'** ma być **'A'**, zamiast **'z'** ma być **'Z'**) a do samej zamiany używamy instrukcji dodawania: **ADD \$0x20, %al**.

22. CLR

23. Wielkie litery powinny zostać zamienione na małe.

24. Podobny efekt powinniśmy uzyskać stosując operację logiczną – tym razem potrzebną operacją jest suma logiczna z wartością, która zmieni bit nr **5** na **1** i nie wpłynie na stan pozostałych bitów czyli **0010 0000 = 0x20**.
25. Zastępujemy instrukcję dodawania instrukcją **OR \$0x20, %al**.
26. CLR
27. Ponownie wielkie litery powinny zostać zamienione na małe.
28. Kolejnym zadaniem jest jednoczesna zamiana małych liter na wielkie, a wielkich na małe czyli zmiana wielkości liter. Ponieważ kody wielkich liter i kody małych liter stanowią dwa rozłączne przedziały, konieczne jest zastosowanie **4** porównań. Do samej zamiany najwygodniej jest użyć operacji logicznej zmieniającej stan **5** bitu na przeciwny – taką operacją jest **XOR** z wartością, która zmieni wyłącznie stan **5** bitu czyli **0010 0000 = 0x20**.
29. Zmodyfikuj kod programu tak, aby zawartość pętli miała następującą postać:

```

    CMP    $'A', %al
    JB     skip
    CMP    $'z', %al
    JA     skip
    CMP    $'Z', %al
    JBE    change
    CMP    $'a', %al
    JB     skip
change:
    XOR    $0x20, %al
skip: STOSB

```

30. CLR
31. Znaki będące literami powinny zmienić swoją wielkość, inne znaki nie powinny zostać zmodyfikowane.
32. Wprowadzamy do programu kolejną regułę: wszystkie cyfry mają zostać zamienione na znak '#'. Konieczne jest dodanie dwóch porównań i operacji zamiany.
33. Modyfikujemy kod programu tak, aby wyglądał następująco:

```

    CMP    $'0', %al
    JB     skip
    CMP    $'9', %al
    JA     letter
    MOV    $' #', %al
    JMP    skip
letter:
    CMP    $'A', %al
    JB     skip
    ...

```

Instrukcje już istniejące zaznaczono na czerwono.

34. CLR
35. Małe litery są zamieniane na wielkie, wielkie na małe, a cyfry zastępowane są znakiem '#'.
 36. Znowu sukces - brawo Ty!